

Bureau de dépôt : Bruxelles 1
Publication Trimestrielle

CERCLE DES
LEPIDOPTERISTES
DE BELGIQUE

Rue Vautier, 29
B - 1000 Bruxelles

Afgiftbureau : Brussel 1
Driemaandelijks Tijdschrift

BELGISCHE
LEPIDOPTEROLOGISCHE
KRING

Vautierstraat 29
B - 1000 Brussel

BULLETIN
XXXVIII/4
2009

Accouplement de, copulatie *Aricia agestis* DENIS & SCHIFFERMÜLLER, Megálo Réma 2, 12/V/2009.
Photo/foto S. SPRUYTTE

SOMMAIRE - INHOUD

Compte rendu de la séance du 12 septembre 2009 - Verslag van de vergadering van 12 september 2009	83
Compte rendu de la séance du 10 octobre 2009 - Verslag van de vergadering van 10 oktober 2009	84
Compte rendu de la séance du 14 novembre 2009 - Verslag van de vergadering van 14 november 2009	88
R. D'HAYER - Observations en Ardèche (France) du 3 au 17 avril 2009 - Waarnemingen in de Ardèche (Frankrijk) van 3 tot 17 april 2009.	89
P. FRANÇOIS - Observations en Languedoc département de l'Hérault, fin octobre, début novembre 2009 - Observaties in de Languedoc, departement Hérault, van eind oktober tot begin november 2009.	90
S. SPRUYTTE - Printemps en Grèce (<i>Lepidoptera, Rhopalocera</i>) - Lente in Griekenland (<i>Lepidoptera, Rhopalocera</i>).	92
Compte rendu de la séance du 25 avril 2009 à Oupeye - Verslag van de vergadering van 25 april 2009 te Oupeye	106
Compte rendu de la séance du 5 septembre 2009 à Oupeye - Verslag van de vergadering van 5 september 2009 te Oupeye	109
Annonce - Mededeling	115
Sommaire 2009 - Inhoudstafel 2009	116

4ème trimestre 2009 - 4de trimester 2009

Lente in Griekenland (Lepidoptera, Rhopalocera)

door Stef SPRUYTTE *

Op 15 april 2009, in de vroege morgen, vertrokken mijn vrouw en ik vanuit Nieuwkerke richting Griekenland. Ons hoofddoel was om er kennis te maken met de dagvlinders in het voorjaar. In het verleden had ik reeds acht boeiende vlinderreizen in Griekenland meegemaakt maar telkens in de zomer. Dit keer werd het een totaal andere belevenis waarbij we konden genieten van geuren, kleuren en vooral andere dagvlindersoorten.

Een probleemloze eerste rijdag bracht ons tegen de avond in het Italiaanse Fano aan de Adriatische kust. 's Anderendaags bereikten we in de namiddag Brindisi. Zonder reservatie, zoals altijd trouwens, konden we na een uurtje wachten al inschepen naar Igoumenitsa.

Een vlotte nachtvaart zorgde ervoor dat we in de heel vroege morgenuurtjes het Griekse havenstadje konden uitrijden met als eerste doel Delphi. Een tankstation in de omgeving van Plataria liet ons onverwachts kennis maken met een viertal Grote nachtpauwogen, *Saturnia pyri* DENIS & SCHIFFERMÜLLER. Helaas waren ze allemaal zwaar gehavend ! Uren later bereikten we het dorp Delphi, gewijd aan de god Apollo. Een drietal kilometer ten westen van Delphi sloegen we onze tent op met zicht op Chrissa en een adembenemende vallei vol olijfbomen. Een lekker zonnetje van ruim 20°C spoorde ons aan om een verkennende vlindertrip te ondernemen in de regio, wat resulteerde in enkele opmerkelijke soorten als *Papilio alexanor* ESPER, *Euchloe ausonia* HÜBNER en *Anthocharis gruneri* HERRICH-SCHÄFFER.

Ons eerste weekend Griekenland was uitermate zonnig met temperaturen tot 25°C. We spitsten ons toe op de omgeving van Vounihóra waar een wirwar van stenen muurtjes bloemrijke weides omkaderden. We vonden er een schat aan lentesoorten met als uitblinkers *Anthocharis damone* BOISDUVAL en *Zerynthia polyxena* DENIS & SCHIFFERMÜLLER waarbij de okerkleurige *f. ochracea* STAUDINGER bij deze laatste soort geregeld te observeren viel.

De volgende dag was de zon opnieuw van de partij. We kozen dit keer voor een lager gelegen biotoop tussen Delphi en Aráhova. Zowel mannetjes als wijfjes van *Papilio alexanor* ESPER en *Anthocharis gruneri* HERRICH-SCHÄFFER fladderden ons geregeld voorbij. Laag bij de grond dartelde *Chilades trochylus* FREYER. Terwijl mijn vrouw op een rustig plaatsje aan het borduren was, genoot ik verder van *Pontia edusa* FABRICIUS, *Melitaea cinxia* LINNAEUS en de prachtige beervlinder *Artia villica* LINNAEUS. Bijna vijftientig dagvlindersoorten kon ik die dag in mijn veldboek noteren.

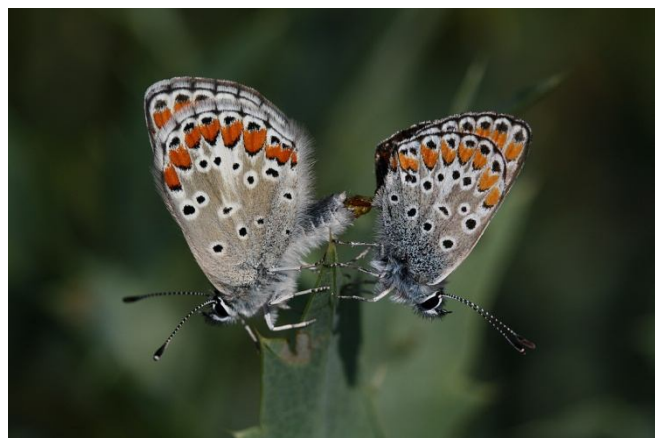
Het weer was dit voorjaar in Griekenland al vaak onstabiel geweest. Op dinsdag, 21 april kregen we dan ook de weergoden tegen. De hemel werd bewolkt en het kwik steeg niet hoger dan 19°C. Het bleef evenwel droog en daarom koos ik voor een fotosessie in het biotoop van gisteren. Het werd de goede keuze met leuke opnames van *Papilio alexanor* ESPER, *Melitaea phoebe* DENIS & SCHIFFERMÜLLER en *Melitaea cinxia* LINNAEUS. Tijdens het fotograferen van *Pontia edusa* FABRICIUS zorgde een toevallige ontmoeting met een plaatselijke imker voor een onvergetelijke ervaring. Hij nodigde ons uit op het feest van Agios Georgios (23 april) in Aráhova waar de traditionele klederdracht in de kijker liep. Een buitenkansje voor mijn vrouw !

De komende dagen bleef het erg fris voor de tijd van het jaar. Vlinderfotografie was dan ook de ideale overbrugging naar beter weer toe. In de omgeving van Vounihóra concentreerde ik me dan fotografisch op *Zerynthia polyxena* DENIS & SCHIFFERMÜLLER, *Euchloe ausonia* HÜBNER en *Melitaea phoebe* DENIS & SCHIFFERMÜLLER.

Toeval of niet maar op zondag kwam de zon eindelijk om het hoekje kijken. Ik koos dit keer voor de linkerkant van de weg Delphi-Aráhova waar *Centranthus ruber* LINNAEUS met zijn roodroze bloemen geregeld bezoek kreeg van *Papilio alexanor* ESPER. Wat verder naar de rotsflank toe vloog *Anthocharis gruneri* HERRICH-SCHÄFFER, *Anthocharis cardamines* LINNAEUS en *Pseudophilotes vicrama schiffmuelleri* HEMMING. Verspreid in de berm groeide ook de geelbloeiende *Isatis tinctoria*, waardplant van *Anthocharis damone* BOISDUVAL. Een leuke plaats om vertrouwd te raken met de drie soorten Oranjetipjes.

Pontia edusa FABRICIUS, Delphi, 21/IV/2009

Copulatie *A. agestis* D. & S., Megálo Réma 2, 12/V/2009

* S. SPRUYTTE, Vogelweelde 15, B-8950 Nieuwkerke-Heuvelland e-mail : stef.spruytte@telenet.be

Maandag was het opnieuw vrij fris en zwaarbewolkt. Vlinders vielen er niet te bespeuren. We kozen dan maar voor een brokje cultuur en bezochten in Delphi de beroemde archeologische site. Tussen de stenen zuilen had een Rotsklever de ingang van zijn nest trechtervormig bepleisterd en trok zich helemaal niks aan van het drukke massatoerisme.

Proterebia afra pyramus DE LOUKER & DILS, Skiti, 5/V/2009

Skiti-biotoop, 5/V/2009

De laatste dagen van april waren zonnig maar winderig. Daarbij wees de thermometer amper 18°C aan. Rond Vounihóra probeerde ik me toe te leggen op enkele aanvullingen waarbij wijfjes van *Anthocharis damone* BOISDUVAL het moeilijkst te vinden waren.

Op 1 mei reden we via Lamia en Trikala naar camping Vrachos in Kastráki. De bedoeling was om vanuit deze bivakplaats het ruim honderd kilometers verder gelegen Askiogebirge, tussen Siatista en Kozani, te exploreren. Met het gezang van de Nachtegaal en een schitterend zicht op de Meteora-kloosters werd de dag sfeervol afgesloten.

Het ontbijt greep plaats onder een grijze hemel. Na wat twijfelen zetten we toch koers richting Kozani. In het dorpje Skiti namen we een piste bergopwaarts. De zon piepte af en toe doorheen het wolkendek en de buitentemperatuur haalde net de 15°C. Op ruim duizend meter hoogte merkten we plots een zwartachtige vlinder op die zich laag over het stenige landschap verplaatste. Het was een superfris mannetje *Proterebia afra pyramus* DE LOUKER & DILS. Als de zon begon te schijnen, was het net alsof de bergflank tot leven kwam. In mooie aantallen liet die prachtige zandoog zich dan ook bewonderen. Maar van zodra de zon verdween, werd die knappe vlindersoort inactief. Verder leek de soortenrijkdom er schaars maar dat was hoofdzakelijk te wijten aan de minder gunstige weersomstandigheden. Alleen de mestkevers bleven vlijtig bezig.

Een drietal dagen later zochten we hetzelfde biotoop op. De weergoden waren ons gunstiger gezind en dat resulteerde in onvergetelijke observaties. Uiteraard was *Proterebia afra pyramus* DE LOUKER & DILS de blikvanger. Zowel mannetjes als wijfjes waren er volop aanwezig. Een fotosessie bleef natuurlijk niet uit. De resterende tijd spendeerden we aan waarnemingen van *Euchloe penia* FREYER, *Leptidea duponcheli* STAUDINGER, *Glaucopsyche alexis* PODA en meer van dat fraais.

Binnen diezelfde week reden we nog twee keer naar het Oros Askio. Ons laatste bezoek ging gepaard met schitterend weer. Meer dan dertig dagvlindersoorten werden genoteerd met als klepper het Blauwtje *Pseudophilotes bavius macedonica* SCHULTE. Wijfjes van *Anthocharis gruneri* HERRICH-SCHÄFFER waren eveneens goed aanwezig maar *Zerynthia polyxena* DENIS & SCHIFFERMÜLLER en *Proterebia afra pyramus* DE LOUKER & DILS waren al over hun beste vliegperiode heen. Een net ontloopte *Saturnia pyri* DENIS & SCHIFFERMÜLLER rondde die dag volmaakt af.

De doelstellingen waren hoofdzakelijk ingelost zodat we ons de volgende dag verplaatsten naar het noordoosten om in Alexandróupolis de tent op te zetten. Tijdens de rit hielden we een korte halte ten zuiden van het Limni Vólvi-meer. Tussen landbouwpercelen, afgewisseld met grazige plekken en weelderige struwelen, fladderde *Zerynthia cerisy ferdinandi* STICHEL. Forse *Aristolochia*'s met opvallende gele bloemen waren er niet zeldzaam en werden druk bezocht door die sierlijke Pijpbloemvlinders. Het werd een heel geslaagde tussenstop!

De volgende dag was de zon al vroeg van de partij. Het beloofde een schitterende dag te worden. Tijdens het ontbijt versterkte de aanwezigheid van een Syrische bonte specht dit gevoel. Een uurtje later reden we linksaf naar Loutrós richting Dadiá. Hoofddoel: *Pontia chloridice* HÜBNER vinden!

Na ongeveer vijftientig kilometer rijden, waar omzeggens geen tegenligger aan te pas kwam, bereikten we een brug over de Megálo Réma-rivier. Daar ontmoette ik, net bij het verlaten van de auto, mijn eerste *Pontia chloridice* HÜBNER. Laag bij de grond vliegend en meestal in rechtlijnige vlucht kon ik er in de twee daaropvolgende uren een viertal netten. Helaas leken ze over hun beste vliegperiode heen en was ik dus ietsje te laat. Hetzelfde bleek voor *Lycena ottomanus* LEPÉBVRE. Een toevallige ontmoeting met een Boomkikker onderstreepte nogmaals de rijkdom van die regio.

Via een piste van een zevental kilometer bereikten we een nieuwe locatie aan dezelfde rivier. Dat biotoop lag er schitterend bij en zorgde onverwachts voor nog enkele *Pontia chloridice* HÜBNER, naast bijna dertig andere dagvlindersoorten. Knappe soorten zoals *Pyrgus sidae sidae* ESPER en overwinteraars als *Nymphalis antiopa* LINNAEUS maar ook *Glaucopsyche alexis* PODA, *Callophrys rubi* LINNAEUS, *Polyommatus thersites* CANTENER, *Euchloe ausonia* HÜBNER, ...

De daaropvolgende dagen bezochten we diverse keren vol enthousiasme dezelfde biotopen maar zonder noemenswaardige aanvullingen. Wel lieten de eerste *Aporia crataegi* LINNAEUS zich bewonderen en kon ik een copulatie van *Aricia agestis agestis* DENIS & SCHIFFERMÜLLER fotograferen. Op de terugweg ontdekte mijn vrouw nog een parend koppeltje van *Colias crocea* GEOFFROY in FOURCROY waarbij het wijfje tot de forma *helice* HÜBNER behoorde. Ook dat tweetal werd op de gevoelige plaat vastgelegd.

In diezelfde week volgden we in de omgeving van Avántas een idyllisch riviertje stroomopwaarts. *Zerynthia cerisy ferdinandi* STICHEL liet zich geregeld zien maar de rupsen van *Zerynthia polyxena* DENIS & SCHIFFERMÜLLER waren frequenter waar te nemen op een bruinrood bloeiende *Aristolochia*. Hier zag ik eveneens mijn eerste *Maniola jurina* LINNAEUS voor 2009 en een onfortuinlijke *Issoria lathonia* LINNAEUS die door een Krabspin werd opgeëist. Een biotoop dat zeker nog heel wat te bieden heeft!

Goed halfweg mei, na een te kort bezoek aan de Evrosdelta, reden we terug richting Kastráki. Een vlinderstop bij het Limni Vólvi-meer zorgde voor wat aanvullingen van *Zerynthia cerisy ferdinandi* STICHEL. Intussen waren de *Aristolochia*'s reeds aardig bezet met eiafzetting.

Vanuit de Meteora-regio werd opnieuw koers gezet richting Skiti. Onder een zonovergoten hemel telden we er bijna veertig soorten dagvlinders. Naast enkele wijfjes *Pseudophilotes bavius macedonica* SCHULTE noteerden we er ook *Scolitantides orion lariana* FRÜHSTORFER, *Limenitis reducta* STAUDINGER, *Argynnis pandora* DENIS & SCHIFFERMÜLLER en een tweetal frisse *Aricia anteros* FREYER. Ook *Euchloe penia* FREYER was duidelijker aanwezig terwijl *Proterebia afra pyramus* DE LOUKER & DILS zijn laatste dagen telde.

Genietend van een totaal vernieuwde wegeninfrastructuur bolden we langs de Katarapas en Ioannina richting Patra. Via de autobrug en mits betaling van bijna twaalf euro tolgeld bereikten we na enkele minuten het schiereiland Peloponnesos. Een uurtje later reden we Akráta binnen waar we op de lokale camping, niet zonder enige moeite (stenige ondergrond!), onze tent neerplaatsten.

's Anderendaags reden we richting Kalávríta, waar op 13 december 1943 bijna de hele mannelijke bevolking door de Duitsers werd uitgemord. Een sereen monument, net buiten het stadje op de plaats van de executie, houdt die gebeurtenis levendig. Enkele kilometers van Kalávríta prospecteerden we een *Vicia cracca* LINNAEUS biotoop. Mannetjes en wijfjes van *Polyommatus amandus* SCHNEIDER vlogen er talrijk rond. Ook *Aporia crataegi* LINNAEUS was opvallend aanwezig. De vliegperiode van *Polyommatus belena* STAUDINGER was echter op deze hoogte over zijn beste heen. Daarentegen liet een superfrisse *Pseudophilotes bavius casimiri* HEMMING zich netten.

Een dagje later reden we zuidwaarts naar Mystras. Onderweg hielden we een korte stop in de omgeving van Tripoli maar ook hier was *Polyommatus belena* STAUDINGER niet meer frisjes. De dag eindigde, na het opslaan van de tent op camping Castle View te Mystras, met een lekker vismenu in het plaatselijke restaurant.

De zon stond al hoog aan de hemel toen we vanuit Mystras het Taygetosgebergte introkken. *Pieris krueperi* STAUDINGER was dit keer ons hoofddoel. Op de steile weg tussen Agios Ioánnis en Anavriti hielden we geregeld halt om de loodrechte rotsflanken in het oog te houden. Vier uren intens observeren was uiteindelijk goed voor zes mannelijke exemplaren. Eéntje behoorde reeds duidelijk tot de tweede generatie want de tekening op de onderkant van de achtervleugel was duidelijk bleker en sterk gereduceerd.

De *Pieridae*-familie was er trouwens aardig vertegenwoordigd met soorten als *Pieris ergane* GEYER, *Euchloe ausonia* HÜBNER, *Gonepteryx cleopatra cleopatra* LINNAEUS en frisse mannetjes *Gonepteryx farinosa* ZELLER waarvan de bovenkant van de achtervleugel duidelijk bleker was dan de citroengele bovenkant van de voorvleugel.

Het was tevens een prima locatie voor *Papilio alexanor* ESPER. Helaas waren hier de meeste individuen in de derde decade van mei over hun beste tijd heen.

Net bij het binnenrijden van Anavriti stond een bijna kaalgevreten kerselaar met volgroeide rupsen van *Nymphalis polychloros* LINNAEUS. Ik nam er een zevental mee en veertien dagen later kon ik er slechts één imago de vrijheid geven.

De overige rupsen waren geparasiteerd!

De eerstvolgende dagen bleven we hetzelfde biotoop aanhouden in de hoop op wat aanvullingen van *Pieris krueperi* STAUDINGER. Slechts één mannetje in zomervorm konden we netten. Blauwtjes als *Satyrium ilicis* ESPER en *Satyrium spini* DENIS & SCHIFFERMÜLLER waren dan weerom geen zeldzaamheid en een onverwachte fotosessie met *Papilio alexanor* ESPER gaf heel wat voldoening.

Op 26 mei volgden we een drie kilometer oude voetweg, via een prachtig ravijndecor, naar Anavriti. Van zodra het struikgewas wat schaduw bood, was *Kirinia roxelana* CRAMER er vaak present. Eens in het dorpje Anavriti aangekomen, versterkten we in het plaatselijke cafeetje de inwendige mens terwijl we bij tussenpozen genoten van *Polygona egea* CRAMER.

Ruim een week vertoefden we in de omgeving van het Taygetosgebergte. Vanuit Paróri liep er ook een vlinderrijk wandelpad richting het gebergte waar we een dertigtal dagvlindersoorten konden noteren. Interessante soorten zoals *Libythea celtis* LAICHTING, *Gegenes pumilio* HOFFMANNSEGG, *Pieris krueperi* STAUDINGER en *Iolana iolas* OCHSENHEIMER maakten het wandelgenot extra boeiend. Een onvoorziene ontmoeting met rupsen van *Papilio alexanor* ESPER zorgde voor de kers op de taart.

Met gemengde gevoelens verlieten we begin juni de boeiende Taygetos-regio om onze tent opnieuw op te zetten in Akráta. De plaatselijke camping diende als uitvalsbasis naar het skicentrum op de Chelmos op ruim anderhalf uur rijden. Bij ons eerste bezoek lieten de weergoden ons aardig in de steek want op 1700 meter hoogte werden we geregeld geconfronteerd met een zwaarbewolkte hemel, af en toe wat regen en een temperatuur van amper 12°C. Tijdens kortstondige opklaringen vond ik toch *Polyommatus belena* STAUDINGER. Door de frisse temperatuur zaten ze erg passief op de vegetatie waardoor de fotografie voorrang kreeg op de vangst.

Toch kregen we het even warm toen een auto, met een embleem op de zijkant, bij ons halt hield. We kregen te horen dat een groot deel van het Chelmos-massief sedert een tweetal jaren tot Nationaal Park werd uitgeroepen en het dus verboden was om vlinders te vangen. Een identiteitscontrole werd uitgevoerd en een infolder, helaas slechts in het Grieks, kregen we eveneens onder de neus geduwd. Na wat heen en weer gepraat kreeg ik toch een achterdeurtje open waardoor ik, via een administratieve weg in Kalávrita, toch toelating kreeg om de eerstvolgende dagen vlinders te vangen. Terzelfdertijd beloofde ik om mijn lokale observaties aan hen door te spelen, wat intussen al gebeurd is.

Drie dagen lang spitsten we ons daarna toe op de Chelmos en we hadden geluk want een stralende zon was van de partij. Daarbij ontdekten we een knap *Vicia craccabi* biotoop op 1600 meter hoogte waar *Polyommatus coelestina hera* ECKWEILER & SCHURIAN aardig aanwezig waren, samen met *Polyommatus amandus* SCHNEIDER. Het was echt het topmoment voor beide soorten want ze waren allebei als copula te zien. Daarnaast genoten we van superfrisse *Colias aurorina heldreichii* STAUDINGER en *Parnassius mnemosyne athene* STICHEL. Zelfs een *Anthocharis gruneri* HERRICH-SCHÄFFER onderstreepte nog even de vluchtigheid van een fantastische lente.

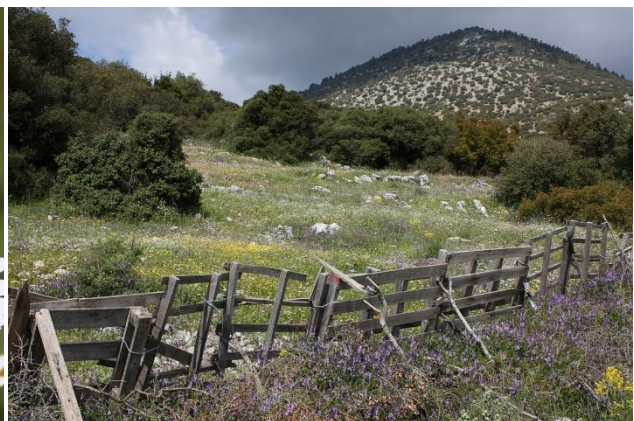

Copulatie *Polyommatus coelestina hera* ECKWEILER & SCHURIAN, Oros Chelmos, 5/VI/2009

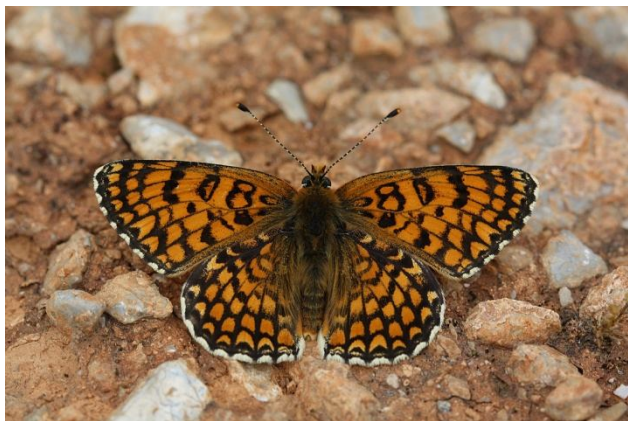
Misschien verlieten we wel te vroeg het vlinderrijke Griekenland maar een opzettelijk ommetje via Napels was goed voor het op de kop tikken van knappe wijfjes *Melanargia arge* SULZER.

♂ *Zerynthia polyxena* D. & S. Vounihóra, 19/IV/2009

Vounihóra-biotoop, 25/IV/2009

♂ *Melitaea phoebe* D. & S., Delphi, 21/IV/2009

Euchloe ausonia HÜBNER, Vounihóra, 25/IV/2009

Delphi-biotoop, 26/IV/2009

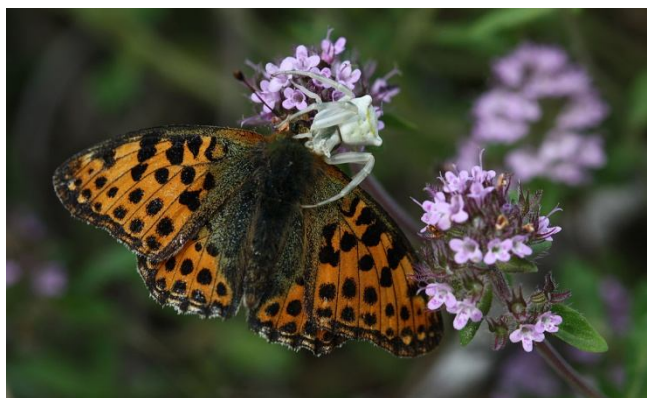
♂ *Papilio alexanor* ESPER, Delphi, 28/IV/2009

C. crocea GEOFFROY, *in copula* Megálo Réma 1, 12/V/2009

Rups van *Z. polyxena* D. & S., Avántas, 15/V/2009

Krabspin met *I. lathonia* L., Avántas, 15/V/2009

♂ *Z. cerisy ferdinandi* STICHEL, Apollonia, 17/V/2009

Vicia cracca-biiotoop Kalávrita, 21/V/2009Rups van *Papilio alexanor* ESPER, Paróri, 1/VI/2009♂♀ *Polyommatus helena* STAUDINGER, Oros Chelmos, 4/VI/2009*P. amandus* SCHNEIDER, *in copula* Oros Chelmos, 7/VI/2009 *C. aurorina heldreichii* STAUD., Oros Chelmos, 7/VI/2009

Een uitgebreid bezoek aan de sites van Pompei en de Vesuvius rondde onze twee-maand-durende reis volwaardig en onvergetelijk af.

Met dank aan D. BECUWE, R. CLAEYS, J.G. COUTSIS, S. CUVELIER, R. DEMOL, O. DOCHY, M.S. MØLGAARD, L.N. PAMPERIS en J. VERHULST voor de vele waardevolle tips die ik van hen kreeg. Ook dank aan S. CUVELIER en M. MEERSSEMAN voor het kritisch nalezen van dit artikel. Mijn speciale dank gaat uit naar mijn vrouw, M. MEERSSEMAN, voor haar handige hulp bij het veldwerk.

Geconsulteerde literatuur

BROWN, J., 1977. Subspeciation in the Butterflies (*Lepidoptera*) of the Peloponnesos with Notes on adjacent parts of Greece. *Entomologist's Gazette* 28: 141-170.

- BROWN, J., 1977. Notes on the foodplant and ova of *Cyaniris helena* STAUDINGER, 1862. *Entomologist's Gazette* 28: 215-217.
- COUTSIS, J.G., 2008. *Pseudophilotes bavius casimiri*, the most differentiated subspecies of the *P. bavius* species-group. *Pseudophilotes fatma*, a distinct species (*Lepidoptera* : *Lycaenidae*, *Scolitantiditi*). *Phegea*, 36 (4): 121-125.
- LAFRANCHIS, T., 2004. *Butterflies of Europe*. Diatheo, Paris, 351 p.
- LAFRANCHIS, T., 2007. *Melitaea ogygia* FRÜHSTORFER, 1908 et *Melitaea phoebe* DENIS & SCHIFFERMÜLLER, 1775 en France et en Europe. *Bulletin des Lépidoptéristes Parisiens*, Vol. 16 (N° 36): 38-43.
- MÉRIT, X., 2001. La Grèce. Présentation générale et observations entomologiques (avec quelques données de Luc MANIL). *Bulletin des Lépidoptéristes Parisiens*, Vol. 10 (N° 20): 83-87.
- PAMPERIS, L.N., 1997. *The Butterflies of Greece*. Bastas-Plessas, Athens, 559 p.
- TAYMANS, CH. & alii, 1984. Les Rhopalocères de Grèce / De Dagvlinders van Griekenland. *Bulletin Cercle des Lépidoptéristes de Belgique - Bulletin Belgische Lepidopterologische Kring*, XIII/4-5: 62-75.
- TOLMAN, T., 1992. The larval host-plant of *Pontia chloridice* (HÜBNER, 1813) in Greece (*Lepidoptera* : *Pieridae*). *Phegea* 20 (3): 109-112.
- TOLMAN, T. & LEWINGTON, R., 1997. *Field Guide of the Butterflies of Britain and Europe*. COLLINS, London, 320 p.
- TOLMAN, T. & LEWINGTON, R., 1999. *De Nieuwe Vlindersgids*. Harper COLLINS publishers, London, 320 p.
- VERHULST, J., 1990. Delphes au Printemps - Paradis entomologique. *Lambillionea*, XC (2) : 23-34.

Al de foto's zijn van Stef SPRUYTTE

N°	LOCALITY	DATE	HEIGHT	GEOGRAPHICAL AREA	WEATHER
1	Delphi	17-IV-2009	250-300 m	Stereia Hellas	Sunny
2	Vounihóra	18-IV-2009	750 m	Stereia Hellas	Sunny
3	Vounihóra	19-IV-2009	750 m	Stereia Hellas	Sunny
4	Delphi	20-IV-2009	250-300 m	Stereia Hellas	Sunny
5	Delphi	21-IV-2009	250-300 m	Stereia Hellas	Clouded
6	Delphi	24-IV-2009	250-300 m	Stereia Hellas	Clouded
7	Vounihóra	25-IV-2009	750 m	Stereia Hellas	Clouded and cold
8	Delphi-Aráhova	26-IV-2009	580 m	Stereia Hellas	Sun & clouds
9	Delphi-Aráhova	28-IV-2009	580 m	Stereia Hellas	Sun, clouds but cold
10	Vounihóra	29/IV/2009	750 m	Stereia Hellas	Sun, clouds but cold
11	Vounihóra	30/IV/2009	750 m	Stereia Hellas	Sunny, fresh and windy
12	Skíti	2-V-2009	1030 m	Macedonia	Short sunny moments
13	Skíti	5-V-2009	900-1050 m	Macedonia	Sun, clouds and cold
14	Skíti	7-V-2009	900-1050 m	Macedonia	Sun, clouds and cold
15	Skíti	9-V-2009	770-900 m	Macedonia	Sunny
16	Apollonia	10-V-2009	50 m	Macedonia	Sunny
17	Megálo Réma 1	11-V-2009	170 m	Thrace	Sunny
18	Megálo Réma 2	11-V-2009	80 m	Thrace	Sunny
19	Megálo Réma 1	12-V-2009	170 m	Thrace	Sunny
20	Megálo Réma 2	12-V-2009	80 m	Thrace	Sunny
21	Avántas	13-V-2009	60 m	Thrace	Sunny
22	Megálo Réma 1	15-V-2009	170 m	Thrace	Excellent weather
23	Megálo Réma 2	15-V-2009	80 m	Thrace	Excellent weather
24	Avántas	15-V-2009	60 m	Thrace	Excellent weather
25	Skíti	19-V-2009	800-1000 m	Macedonia	Sunny
26	Kalávrita	21-V-2009	700 m	Peloponnese	Sunny& warm
27	Kalávrita	22-V-2009	700 m	Peloponnese	Sunny
28	Tripoli	22-V-2009	730 m	Peloponnese	Sunny
29	Mystras-Anavriti	23-V-2009	300-800 m	Peloponnese	Sunny& warm
30	Mystras-Anavriti	24-V-2009	300-800 m	Peloponnese	Sunny& warm
31	Mystras-Anavriti	25-V-2009	300-800 m	Peloponnese	Sunny& warm
32	Ravine Anavriti	26-V-2009	400-800 m	Peloponnese	Sunny
33	Paróri	28-V-2009	300-500 m	Peloponnese	Sunny
34	Mystras	29-V-2009	300 m	Peloponnese	Sunny
35	Paróri	29-V-2009	300 m	Peloponnese	Sunny
36	Paróri	30-V-2009	300 m	Peloponnese	Sun & clouds
37	Paróri	1-VI-2009	300 m	Peloponnese	Sun & clouds
38	Tripoli	2-VI-2009	730 m	Peloponnese	Sun & clouds
39	Oros Chelmos	3-VI-2009	1700 m	Peloponnese	Low clouds, later rain
40	Oros Chelmos	4-VI-2009	1600-1700 m	Peloponnese	Sun & clouds
41	Oros Chelmos	5-VI-2009	1600-1700 m	Peloponnese	Sunny
42	Oros Chelmos	7-VI-2009	1600 m	Peloponnese	Sunny

N°	SPECIES LEGEND LOC.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42									
Papilionidae																																																				
1	<i>Papilio machaon</i>				☺	☺			☺					☺		☺			☺									☺		☺				☺	☺																	
2	<i>Papilio alexanor</i>	☺			☺	☺	☺		☺	☺																					☺	☺	☺	☺				☺	☺													
3	<i>Iphiclides podalirius</i>	☺	☺		☺			☺			☺	☺			☺	☺		☺	☺				☺	☺	☺	☺	☺			☺			☺	☺	☺											☺						
4	<i>Zerynthia polyxena</i>		☺	☺				☺			☺	☺			☺	☺		☺																																		
5	<i>Zerynthia cerisy</i>																☺						☺			☺																										
6	<i>Parnassius mnemosyne</i>																																											☺	☺	☺						
Pieridae																																																				
7	<i>Aporia crataegi</i>																								☺		☺	☺					☺											☺								
8	<i>Pieris brassicae</i>	☺			☺											☺			☺						☺	☺				☺			☺	☺	☺				☺	☺					☺	☺						
9	<i>Pieris rapae</i>	☺			☺	☺	☺		☺			☺						☺	☺				☺	☺	☺				☺					☺	☺	☺									☺	☺						
10	<i>Pieris mannii</i>									☺																																										
11	<i>Pieris ergane</i>								☺	☺				☺		☺											☺			☺	☺	☺	☺																			
12	<i>Pieris napi</i>																		☺			☺			☺																											
13	<i>Pieris krueperi</i>																																																			
14	<i>Pontia edusa</i>	☺			☺	☺	☺										☺			☺								☺																				☺	☺			
15	<i>Pontia chloridice</i>																			☺	☺	☺	☺			☺																										
16	<i>Euchloe ausonia</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺			☺	☺						☺	☺	☺																												☺			
17	<i>Euchloe penia</i>													☺	☺	☺												☺																								
18	<i>Antiocharis cardamines</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺				☺	☺	☺		☺			☺	☺																																
19	<i>Antiocharis damone</i>		☺	☺		☺	☺	☺			☺	☺																																								
20	<i>Antiocharis gruneri</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺																																	☺	☺		
21	<i>Colias aurorina</i>																																																☺	☺	☺	
22	<i>Colias crocea</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺			☺	☺	☺																													☺	☺	☺
23	<i>Colias affacariensis</i>																☺																																			

N°	SPECIES LEGEND LOC.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42									
24	<i>Gonepteryx rhamni</i>			☺					☺							☺															☺																					
25	<i>Gonepteryx cleopatra</i>	☺		☺																									☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺			☺	☺							
26	<i>Gonepteryx farinosa</i>																													☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺										
27	<i>Leptidea sinapis</i>																										☺	☺							☺	☺																
28	<i>Leptidea duponcheli</i>													☺		☺			☺		☺				☺		☺																									
Lycaenidae																																																				
29	<i>Satyrium ilicis</i>																														☺		☺	☺	☺	☺			☺	☺												
30	<i>Satyrium spini</i>																													☺		☺	☺	☺	☺			☺	☺	☺												
31	<i>Callophrys rubi</i>								☺						☺	☺			☺	☺			☺		☺		☺						☺		☺																	
32	<i>Lycaena phlaeas</i>	☺	☺	☺								☺															☺																									
33	<i>Lycaena ottomanus</i>																		☺	☺	☺		☺																													
34	<i>Lycaena tityrus</i>																		☺		☺				☺																											
35	<i>Plebeius pylaon brebertoni</i>																																														☺					
36	<i>Leptotes pirithous</i>																																																☺			
37	<i>Cupido minimus</i>														☺	☺	☺										☺																									
38	<i>Celastrina argiolus</i>																																																			
39	<i>Glaucopsyche alexis</i>	☺		☺										☺	☺	☺	☺			☺								☺	☺	☺		☺																				
40	<i>Iolana iolas</i>																																																☺			
41	<i>Pseudophilotes vicrama</i>								☺	☺					☺	☺												☺																								
42	<i>Pseudophilotes bavius</i>															☺	☺												☺	☺																						
43	<i>Scolitantides orion</i>																												☺																							
44	<i>Chilades trochylus</i>				☺	☺																																														
45	<i>Aricia agestis</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺					☺	☺	☺	☺	☺			☺	☺																												☺			
46	<i>Aricia anteros</i>																												☺																							
47	<i>Polyommatus semiargus</i>															☺	☺												☺																							
48	<i>Polyommatus belena</i>																																																☺	☺	☺	☺

N°	SPECIES LEGEND LOC.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42						
49	<i>Polyommatus amandus</i>																											☺	☺													☺	☺	☺					
50	<i>Polyommatus thersites</i>	☺			☺										☺	☺		☺				☺						☺										☺											
51	<i>Polyommatus coelestina</i>																																										☺	☺	☺				
52	<i>Polyommatus bellargus</i>															☺												☺																					
53	<i>Polyommatus icarus</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺		☺	☺		☺							☺		☺	☺	☺	☺	☺							☺			☺				☺				
<i>Libytheidae</i>																																																	
54	<i>Libythea celtis</i>	☺														☺	☺																		☺	☺	☺	☺			☺	☺							
<i>Nymphalidae</i>																																																	
55	<i>Limnitis reducta</i>																										☺	☺	☺			☺	☺									☺				☺			
56	<i>Nymphalis antiopa</i>			☺															☺																														
57	<i>Nymphalis polychloros</i>						☺												☺	☺										☺															☺				
58	<i>Vanessa atalanta</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺				☺												☺			☺															☺	☺		
59	<i>Vanessa cardui</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺			☺	☺		☺										☺	☺																		☺		
60	<i>Aglais urticae</i>																																														☺	☺	
61	<i>Polygona c-album</i>																		☺																														
62	<i>Polygona egea</i>								☺																																								
63	<i>Argynnis pandora</i>																																																
64	<i>Issoria lathonia</i>															☺	☺		☺	☺																											☺	☺	
65	<i>Melitaea cinxia</i>				☺	☺													☺																														
66	<i>Melitaea phoebe</i>				☺	☺	☺	☺	☺																																							☺	
67	<i>Melitaea didyma</i>	☺																											☺	☺																			
68	<i>Melitaea trivia</i>															☺	☺																																
<i>Satyridae</i>																																																	
69	<i>Hipparchia vologensis?</i>																																															☺	
70	<i>Protorebia afra</i>													☺	☺	☺	☺																																
71	<i>Maniola jurtina</i>																											☺																					

N°	SPECIES LEGEND LOC.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42				
72	<i>Coenonympha pamphilus</i>												☺	☺	☺	☺											☺	☺						☺	☺			☺	☺	☺	☺		☺				
73	<i>Pararge aegeria</i>										☺																									☺											
74	<i>Lasiommata megera</i>	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺		☺	☺	☺			☺	☺	☺		☺								☺															☺		☺			
75	<i>Lasiommata maera</i>				☺	☺	☺		☺																					☺								☺									
76	<i>Kirinia roxelana</i>																																														
Hesperiidae																																															
77	<i>Pyrgus malvae</i>																		☺	☺																									☺		
78	<i>Pyrgus albeus</i>																																												☺	☺	
79	<i>Pyrgus serratalae</i>																											☺																			
80	<i>Pyrgus sidae</i>																			☺		☺	☺				☺	☺																			
81	<i>Spialia orbifer</i>				☺											☺			☺									☺																			
82	<i>Carchardus alcaeae</i>				☺	☺										☺																															
83	<i>Carchardus orientalis</i>																																														
84	<i>Erynnis tages</i>																☺												☺	☺																☺	☺
85	<i>Thymelicus acteon</i>																																														
86	<i>Thymelicus sylvestris</i>																																														
87	<i>Gegenes pumilio</i>																																														